

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

Art. 10. Agnoscit voti auctor contradictionem, quam malè conatur
declinare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

An & ius in Abbatia subditos indicendarum contributionum Archiepiscopo Archiepiscopatu iure inferendarum?

Si cui est subditis suis, aut etiam cuius alteri, immò & euidam è suis Officialibus aut Curia, perpetuum mandatum det Archiepiscopus, vt Vasallis Archiepiscopalibus inuecturas renouet, aut etiam ex antiquo vsu nonnulli illius officiales, aut Curia, habeant officij iure facultatem inuecturas Vasallis renouandi pro Archiepiscopo; an, si illa omnia in Vasallos Vasallorumque subditos sibi vindicet, mandatarius ille siue Procurator Officialis, aut Curia patietur illud, aut annuet Archiepiscopus?

Vt ista ad ipsam partem, eiusdemque quod in se statuit, iuris exempla ferunt ac vrgent, rationemque habent iuris non solum positiui, sed & naturalis ac expressè diuini: ita & illis libenter vtimur, neque post eadem ob oculos posita alijs ratiocinationibus autoritatibusue rem stabilire opus esse censemus.

Neque est, cur obijciatur comparationem omnem esse odiosam, fauorabilis enim est illa, quæ iustitiæ seruit tam sancto fini. Ardua quidem est Archiepiscopatus Electoratusque eminentia, culmina sunt dignitatum, quæ suspicimus ac reueremur, sed nobis in dignitate comparatio non est, bene in ratione, quæ ubique, cuique vna, eadem, æqua, libera, licita, nec ab vllò agrè audienda.

Art. 10. Agnoscit voti auctor contradictionem, quam malè conatur declinare.

AD istam lucem cogitur ipse voti auctor oculos aperire, istis violentis rationibus manus dare, etsi sese misere inuoluere ac intricare malit, quam propositum, quod malè assumpsit deserere, itaque rotundè agnoscit contradictionem implicare, Dominum esse, & alterius nomine infeudare.

Alioquin (inquit in §. nec hoc ei. pag. 102. de conciliandis Maximiliani I. circa infeudationem rescriptis loquens) *quis tam sit lippis oculis, qui non videat, si aliter capi debeant, aperte hæc verba sibi contrariari?*

Deinde & alibi addit in §. quia ergo. pag. 106. in hæc verba: *Quia ergo Imperatores: Maximilianus & Carolus, vno eodemque volumine, hoc ius inuectendi, cum alijs iuribus Archiepiscopo dederunt, in quo & vnà, antiqua priuilegia omnia & singula non solum confirmarunt, sed de verbo ad verbum se nouo dant, certè non est dubium, nisi hæc distinctione hæc saluentur, quin contraria sint, &c.*

Itaque vel voto iudice contradictorium est Archiepiscopum Imperatoris nomine infeudare, & Archiepiscopum eorum, quæ sic infeudat, dominium habere.

Quam contradictionem vt conciliet, commenta ista inducit, Dominiorum vtilium, Vicariatuum, officiorum in ente rationis, quæ nec inducere potest, quin in eandem contradictionem, quam vitare contendit, incurrat, ita vt incidat in Scyllam cupiens vitare Charybdim.

Dominium (ait) *utile affingere oportet Archiepiscopis, ne censeantur Imperatores sibi contradixisse, qui concedentes Archiepiscopis infeudandi facultatem Imperatorum nomine, simul confirmarunt Archiepiscopis sua priuilegia præcedentia: quæ contradictionem vitare oportet omni interpretatione.*

At, cur sic validiùs non retorqueas, contradictionem vitare oportet omni interpretatione, itaque Dominium utile affingi non potest Archiepiscopis, ne censeantur illi sibi ipsi contradicere, qui ex eo ipso quod facultatem infeudan-

di Imperatorum nomine impetrarunt Dominium nullum se habere testati sunt?

In concessionibus contrarietatem evitare oportet, Ergo Imperatores dum concesserunt infeudare suo nomine, Dominij ius Archiepiscopo non agnouerunt, ne contraria dixisse censeantur.

Contradictionem evitare oportet, Ergo per Maximiliani I. Diploma nullum Archiepiscopo proprietatis ius datum aut confirmatum est, ne tot Principum concessionibus, titulis, contractibus, Rebus ipsis iudicatis, Maximiniorum ius asserentibus, Imperatorem contradixisse dicamus, immo ne sibi ipse idem Maximilianus contradixerit, qui eadem Maximiniorum iura ipsemet confirmauit, & innouauit, de Procerum consilio, ex certâ scientiâ & plenitudine potestatis, & quidem Treuiris, præsentem indubiè Archiepiscopo, & visis ac consideratis ipsis Maximinianis tot præclaris Diplomatis, Originalibus. lege Diploma eius sub N. 61.

Contradicens sibi ipsi pars, non est audienda; contraria dicit ac allegat Archiepiscopus; ergo non est audiendus.

Dicit enim se esse Dominum, & tamen infeudare alieno nomine, quod ipso voto teste contradictorium est.

Si error contingit in concessione ad partis narrationem aut postulationem facta, cur illum imputes concedenti, ac non narranti, postulanti ac impetranti, qui per subreptionem, palliationem, & obscuritatem concedentem circumuenit?

Cur non existimas contra talem impetrantem interpretationem faciendam, præsertim vt non lædatur ius Tertij, quin & impetrationem sibi ipsi contrariam, vti & cætera instrumenta sibi contraria ex seipsis cotruere ac per ipsam contrarietatem destrui?

Cur non & dicis, si Dominij aliquod ius, ista Archiepiscopi impetratio in Maximinianos completeretur, ius tertij læderet, itaque censendum non completi.

Ac sanè, si alteri parti alteram aurem referues, & æqua manu libres bilancem, mentem considerationemque ad Maximinianos, eorumque ius rationeque reflectendo, animaduertes commodam interpretationem ex Diplomatis illis Maximiliani I. Vnde quaque pro Maximinianis hauriri, facilem, iuri conformem, non contortam, non violentam, non Imperatoribus, sed Archiepiscopis contradicentem.

Dic age, vbi vel verbo de proprietate Abbatæ S. Maximini in Diplomatis Maximiliani I. habetur mentio? ne umbram in eis reperies.

Bina libello inseruntur eiusdem Maximiliani Diplomata, Caroli V. nullum, etsi de eiusdem Imperatoris quodam Diplomate mentio fiat in libello; sed maluit scriptor non edere, itaque quid utilitatis in illo inesse possit, vel ex hoc ipso collige, ac cum nec illud, nec alia cernantur, non est cur hæreamus in non entis nullis qualitatibus.

Primum itaque Maximiliani I. Diploma, quale in libello inscriptum est (neque enim ita inscriptum omnimodè conuenit istis, quæ in voto de eodem referuntur, in §. puto verba concessionis &c.) inter cætera Imperatori ab Archiepiscopo suggesta ac enarrata, confirmat etiam Archiepiscopo Aduocatas Monasteriorum, Prumiensis & S. Maximini.

De iure autem inuestiendi Abbatem S. Maximini nihil continet, sed tantum de inuestiendis Abbatibus Monasteriorum, Prumiensis & Epternacensis

loquitur, vt patet ex textu.

Confirmat autem prætenfam Aduocariam, de proprietate nihil dicit.

Altèrum vero eiusdem Imperatoris Maximilian I. Diploma aliquot hebdomadum interuallo à primi impetratione distans, confirmatorium itidem est prætenfarum rerum Archiepiscopalium, illas vti & primum enumerat, de Aduocatia tamen Maximiniana mentionem nullam facit, Comitatus, districtus, Territoria, Oppida, Dominia, Castra, Villas Ecclesiæ Treuirensis, quæ Ioannes Archiepiscopus habet ac possidet, confirmat. interseritur hæc additio, *Iura, Regalia & feuda Abbati pro tempore Monasterij S. Maximini deinceps perpetuò conferendi. Subiungitur, Nec non Castra Droneck, Marchaque, de Talsanck, quod Castrum cum Marcha olim Syluestres Comites tenuerunt, ac modo Rheni Comes ab Ecclesia Treuirensi tenet vltèrius in feudum.* Adduntur immediata hæc verba: *Cum omnibus & singulis huiusmodi Comitatum, Dominiorum, omniumque & singulorum præmissorum districtibus &c.* Denique concludit hæc clausula, *nostris tamen & sacri Imperij ac aliorum quorumcunque iuribus & libertatibus in præmissis semper saluis.*

Dic age, ostendas hîc, vel hilum de Abbatia Dominio vel proprietate, de Maximinianorum iure libertateque ablatum esse, quibus omnia iura, libertasque, vti & aliorum quorumcunque expressa clausula, reseruata conseruataque sunt?

Confirmat, inquit votum, antiqua Archiepiscopi iura ac Priuilegia, atqui ista priuilegia probant Archiepiscopi in Abbatiam Dominium, ergo confirmat Archiepiscopi Dominium.

Cur non sic subsumas? Atqui antiqua ista priuilegia non probant Archiepiscopi in Abbatiam Dominium (testantur omnia in eam rem hæctenus deducta) Ergo non confirmat Archiepiscopi Dominium.

Quam res longè est petita; quantus circuitus, quæ vis illata!

Ecce Diploma istud (vt ad oculum patet) simplex est confirmatio iurium ac priuilegiorum Archiepiscopalium, quæ in sua Ecclesia habet, eaque generalis, ac in forma ordinaria.

In illa votatori probum ac iustum videtur comminisci Dominiorum Maximinianorum donationes, assertiones, dispositiones (quæ nullibi, nisi in eius cerebro extant) in hoc vnice, vt emungere queat contradictionem aliquam contra ipsum Archiepiscopi proprium factum, res planè ingenio eius digna illique multo vsui.

Sed finge audacter, trahere, vellica, fac dixerit expressè Archiepiscopus proprietatem, Dominium, Iurisdictionem, ac quidquid voles, se habere istius Abbatia, Imperator etiam ad illam enarrationem illa omnia expressè confirmarit, quid tu tibi inde vis? nempe contrarietatem, & illam habeas, vti & erit quoad Archiepiscopum narrantem, & se dominum simul, ac inuestire non posse asserentem, sed quoad Imperatorem concedentem, haud dixeris, confirmat ille conditionaliter sub his conditionibus. Si illa habet ac possidet, si ius libertasque alterius non læditur, si supplicatio vera est. Itaque cum deficientibus conditionibus deficiat & dispositio, consequens est nullam existere Confirmationem, quæ facultati infeudandi quoad Imperatorem obstat.

Ista dicta sint, sub illa hypothesi (si expressè Imperator confirmasset Archiepiscopo aliquam proprietatem) à quo tamen tantum abest, quantum oriens ab occidente.

Sed operæ pretium fuerit etiam expendere alias torsiones, quas Votator

textui apertè infert. Hanc clausulam, *cum omnibus & singulis huiusmodi Comitatum districtibus &c.* refert ad facultatem inuestiendi de Regalibus feudisque Maximinianis, quod si ita est, referte debet cum iisdem qualitibus, eo modo scilicet, vt facultas sit inuestiendi de Regalibus cum omnibus districtibus aut dependentijs, ita vt tam districtus ac dependentiæ simul cum Principalibus feudis Regalibusque Maximinianis Imperij Imperatorisque nomine infeudentur, & tamen somniat voti auctor, quod per illam relationem *cum omnibus &c.* alia noua facta sit dispositio accessoria, à Principali planè absona, per quam districtus, dominia ac annexa omnia Abbatia Maximinianæ Archiepiscopo donata sint.

Sed & incongruenter eandem clausulam ad facultatem infeudandi Maximinianos applicat ac refert, cum ad Comitatus, districtus, dominia Treurenensis Ecclesiæ referatur, quemadmodum ipse textus, ordo & orationis constructio, verborum clausularumque significatio docent, & cuius legenti ad oculum patescit.

Vt redeamus & hunc articulum claudamus, ac simul vt rem ipsam, propositum item Archiepiscopi in illa infeudandi impetratione patefaciamus, vidit ille confirmationes istas præsentis proprietatis cassas, irritas ac inanes sibi esse, Statu Monasterij ab omnibus retro sæculis contrario, sibi resistente, alium aditum sibi meditatus est illâ nouâ viâ infeudandi inuestituræ renouandi, sed cum animaduerneret rem nouam esse ac insolitam, inuestituræque receptionem absque Maximinianorum interuentione factoque expediri non posse, quos utique præuidebat nunquam pro iure suo, ab eo inuestituras recepturos, si illas suo nomine ac authoritate, ac tanquam de proprijs feudis, tradere attentaret, vt illis scrupulum illum occasionemque inuestituram recusandi tolleret, concessionem ab Imperatore accepit, qua declaratum est infeudationem istam de feudis Imperialibus, atque etiam nomine Imperatoris fieri, ex quo sanè nihil pristino rerum statui immutatum fuit, ipse Imperator ius proprium retinuit, Maximiniani item suum, Archiepiscopus sibi nihil addidit, nisi illud facti ministerium, quod inuestiendi præstatur; ex quo spes forsân illi supererat sese in Monasterium istâ viâ sensim immittendi, ac paulatim & imperceptibiliter mutatis rebus introducendi, quemadmodum ipsa iuramenti mutatio postea subsecuta, & nunquam satis declamanda ac reprobanda testatur.

Ecce tibi explicationem in veritate in ipsis documentis, iure rationeque fundatissimam, candidam, simplicem, rectam, non Imperatoribus contradictoriam, sed Archiepiscopi euerforiam.

Art. II. Exempla Prumiensis & Epternacensis Monasteriorum, votatori plus nocere, quam prodesse.

Aptum ad istam intentionem prodendam exemplum profert voti auctor, Prumiensis & Epternacensis Monasteriorum, ne minus idoneam à natura & effectu copulæ ratiocinationem, vnde argumentum à simili deducit ab illis ad Maximinianam Abbatiam.

Ex qua & istud assumemus, quod cum eadem Monasteria Prumiense & Epternacense Imperialia fuerint, nec Archiepiscopo Archiepiscopatu iue subiecta, ita neque fuerit Maximinianum.